

Debreceni Ítéltábla

Pf.I.20.102/2025/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Megay Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: dr. Megay Györgyi ügyvéd) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Mohai Máté ügyvéd (cím) ügyvéd által képviselt I. rendű alperes neve (cím) I. rendű és II. rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesekkel szemben személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.21.032/2024/11. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a II. rendű alperest terhelő 26 730 (huszonhatezer-hétszázharminc) forint eljárási illeték megfizetésére egyetemlegesen kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, egyebekben a nem fellebbezett részét nem érinti, míg a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 185 420 (száznolcvanötezer-négyszázhusz) forint, az I. és II. rendű alpereseket pedig, hogy egyetemlegesen 68 580 (hatvannyolcezer-ötszáznyolcvan) forint másodfokú perköltséget fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 96 360 (kilencvenhatezer-háromszázhatvan) forint, az I. és II. rendű alpereseket pedig, hogy egyetemlegesen 35 640 (harmincötezer-hatszáznegyven) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket fizessenek meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára legkésőbb ezen ítélet meghozatalától számított 60. (hatvanadik) napig, amelynek során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 83 éves felperes (aki a perbeli időszakban válófélben volt a házastársától) az alperesek édesapja; a felek között a viszony a perbeli időszakra megromlott.

[2] Az I. rendű alperes összesen 11 alkalommal, abból a II. rendű alperessel együtt 3 alkalommal tört be a felperes lakóhelyül szolgáló cím szám alatti lakóingatlanba (a továbbiakban: ingatlan), amelyek során:

- 2020. január 8-án este 20 óra után együtt a zár feltörésével, és az I. rendű alperes levelének hátrahagyásával [„(...) bejutottam, hiszen ez az én házam is. Fogok még jönni gyakran. (...) Egészen a haláláig látogatni fogom, bármerre is jár majd. (...) Jövök még nyugalom”.];
- 2020. január 15. napján reggel az I. rendű alperes egyedül egy levél hátrahagyásával („Azért még legyen szép napja, amíg élvezni tudja a napot.”);
- 2020. március 7-én reggel az I. rendű alperes a lakatot és lakatpántot levágva, az ajtót felfeszítve;
- 2020. május 25. napján az alperesek a lakás hátsó ajtajának felfeszítésével (a felperes ezért nem is mert bemenni a házba);
- 2020. július 7-én este az I. rendű alperes a ház hátsó ajtajának zárját feltörve, a falat kibontva és a riasztót megrongálva;
- 2020. július 21-én délután az I. rendű alperes a hátsó ajtót vascsővel felfeszítve, az ajtó elé felrakott falat kibontva, a riasztót megrongálva, illetőleg a kétszárnyú üveg bejárati ajtót felfeszítve és a mögötte befalazott bejárati ajtót kibontva;
- 2020. augusztus 10-én este az alperesek együtt – miután a felperes nem engedte be őket – a lakás hátsó bejáratánál lévő falat kibontva és a bejárati ajtót vascsővel felfeszítve;
- 2020. augusztus 18-án este az I. rendű alperes az utcára néző ablakot kívülről kinyitva;
- 2020. augusztus 19-én este az I. rendű alperes a bejárati ajtó mellett lévő kétszárnyú ajtóból az üveget kivéve (és az ingatlanból egyes ingóságokat eltávolítva);
- 2021. február 3-án az I. rendű alperes a bejárati ajtó üvegezett részét eltávolítva.

[3] A felperes mindezeket követő feljelentései ellenére nem indult büntetőeljárás az alperesek ellen (csak rendőri jelentések készültek). A felperest az alperesek betörései lelkiileg nagyon megviselték, megalázva érezte magát, több alkalommal menekülni kényszerült a lakásából és máshol töltötte az éjszakát, ezért hónapokig félelemben élt. Mindezek a karcsai lakosok rosszallását és felháborodását is kiváltották.

[4] A felperes már az első, 2020. január 8-i alperesi magatartást követően birtokvédelmet kért a jegyzőtől, akinek a birtokvédelmi kérelmet elutasító döntésével szemben keresetet indított a S. Járásbíróság előtt. E bíróság a 6.P.20.3../2023/18. számú ítéletével megváltoztatta a jegyző határozatát és megállapította, hogy az alperesek 2020. január 8-án birtokháborítást követtek el a felperes sérelmére azzal, hogy bementek a lakóingatlanába, emellett eltiltotta őket attól, hogy a felperesi ingatlanba és az ahhoz tartozó melléképületbe bemenjenek. Az alperesek fellebbezését követően eljáró Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság helyben hagyta az elsőfokú ítéletet az I.Pf.20.2../2024/6. számú ítéletével (a továbbiakban: jogerős ítélet).

[5] A felperes a keresetében kérte annak a megállapítását, hogy az alperesek megsértették a magánélethez és a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogait, az I. rendű alperest 1 200 000 Ft, az alpereseket egyetemlegesen 450 000 Ft sérelemdíj és kamatai megfizetésére, továbbá az alpereseket saját kezűleg írt magánlevélben történő bocsánatkérésre, illetőleg a perköltségének megfizetésére kérte kötelezni. Hivatkozása szerint az alperesek az általa korábban megvont használati jog ellenére, ismétlődő jelleggel, több, mint egy éven keresztül, önkényesen, rongálással betörték és feldúlták otthonát, az I. rendű alperes levélben meg is fenyegette őt, amelyek következtében menekülnie kellett az

otthonából, mivel feldúlták a magánéletét, ellehetetlenítették a lakhatását, megkísérelve, hogy a „halálba kergessék”.

[6] Az alperesek az ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. Hivatkozásuk szerint az ingatlan ½ arányban az édesanyjuk tulajdonát képezi, és az I. rendű alperes tőle származtatja az ingatlan birtokát, ezért a felperessel közös birtokosok voltak. Emellett az állandó lakcíme is itt van a felperes tudtával és hozzájárulásával, ott saját szobája van, ahol tárolta a saját ingóságait, de gyerekkora óta kulcsa is volt az ingatlanhoz, amelynek birtoklásával soha nem hagyott fel. A jogerős ítélet meghozataláig pedig okkal gondolhatta, hogy nem követ el jogsértést, hiszen azt követően sem tiltották el az ingatlanba történő bejutástól, hogy a felperes távoltartást is kért vele szemben. A II. rendű alperes is az édesanyja hozzájárulásával ment be az ingatlanba, jogos albirtokosnak tekinthető. Hivatkoztak arra is, hogy a követelt sérelemdíj alaptalan, de eltűzött is.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogait azzal, hogy az I. rendű alperes 2020. január 15., március 7., június 2., július 7., július 21., augusztus 8., augusztus 18. és 2021. február 3. napjain egyedül, míg 2020. január 8., május 25. és augusztus 10. napjain a II. rendű alperessel együtt betört az ingatlanba. Kötelezte őket, hogy az ítéletben rögzítettek szerint kérjenek bocsánatot a felperestől, emellett az I. rendű alperest 1 200 000 Ft, az alpereseket mint egyetemleges kötelezetteket pedig 450 000 Ft sérelemdíj, és ezek 2021. február 3-tól számított kamatai megfizetésére is kötelezte. Az I. rendű alperest 324 485 Ft perköltség és 72 270 Ft meg nem fizetett eljárási illeték, a II. rendű alperest 120 015 Ft perköltség és 26 730 Ft meg nem fizetett illeték megfizetésére kötelezte.

[8] Az ítélet indokolásában ismertette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 263. §-ának (1), 265. §-ának (1), 266. §-ának (1), valamint 342. §-ának (1) és (3) bekezdéseit, majd rögzítette, hogy az alperesek nem vitatták a felperes – rendőri jelentésekkel és magánlevelekkel is igazolt – tényelődését az ingatlanába történő bejutásukkal összefüggésben, hanem csak annak a jogellenességét.

[9] A jogerős ítélet indokolása azonban azt rögzíti, hogy az alperesek már az első alkalommal is tilos önhatalommal jutottak be az ingatlanba, mert annak használatára kizárólag a felperes rendelkezett önálló jogcímmel, következésképpen az alperesek nem rendelkeztek jogcímmel sem a felperestől, sem édesanyjuktól az ingatlan használatára, ezért az ingatlanba történő erőszakos bejutásaik nyilvánvalóan jogellenesek voltak, és el is tiltotta őket a további jogsértéstől. A jogerős ítélet megállapításai a Pp. 360. §-ának (1) bekezdése alapján a felek által nem vitathatóak, azok az elsőfokú bíróságot is kötötték. Az alperesek arra sem hivatkozhatnak alappal, hogy a jogerős ítéletig nem tudtak arról, hogy jogsértést követnek el, mert a felperes nyilvánvalóvá tette, hogy nem engedi az ingatlan használatát a számukra, és vita esetén az alperesek is kérhettek volna birtokvédelmet; tilos önhatalmat azonban nem gyakorolhattak, 11 alkalommal nem törhettek be, többnyire dolog elleni erőszakkal, kárt okozva, fenyegetve a felperest a lakóingatlanában, megzavarva ezzel a magánéletét és a magánlakáshoz fűződő jogát.

[10] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-ának b) pontja kimondja a magánélet tiszteletben tartásának kötelezettségét, de azt a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 17. cikke és az Európai Emberi Jogi Egyezmény 8. cikke is védi. A kommentárirodalomra is utalva rögzítette azt is, hogy a magánlakáshoz való jog (Ptk. 2:43. § b) pont) a dologi jogi birtokvédelemmel párhuzamos, sajátos személyiségi jogi oltalom a másokétól elkülönülő, háborítatlan tér védelme érdekében, amellyel kapcsolatban tiltott minden olyan magatartás, amely a jogosultat a lakásban folytatott és belátása szerint alakított életvitelében zavarja vagy akadályozza. Az alperesek tehát azzal, hogy a felperes kifejezett tiltakozása, zárcseréje ellenére többször, ismétlődő jelleggel, rongálást is megvalósítva betörték az ingatlanába, az I. rendű alperes emellett fenyegető tartalmú üzenetek is hagyott, megsértették a felperes magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogait.

[11] Idézve a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontjait ezért megállapította a jogsértés megtörténtét és – az egységesült bírói gyakorlatnak megfelelően – rendelkezett az elégtételadásról is.

[12] A sérelemdíjat illetően idézte a Ptk 2:52. §-ának (1), (2) és (3) bekezdéseit, majd kifejtette, hogy a perbeli sérelem lényegesen túlmutat a bagatell sérelmek körén. Értékelte, hogy az alperesek jogsértése nem minősül „enyhébbnek”, ráadásul többször, ismétlődő jelleggel követték el a felperes több személyiségi jogát is megsértve. A felróhatóságuk sem csekély fokú, hiszen szándékosan, tilos önhatalmat gyakorolva, a „jog rendes útját” figyelmen kívül hagyva, összesen 11 alkalommal, javarészt rongálással törtek be a felperes házába a tiltása ellenére és úgy, hogy a felperes korábban lecserélte a zárat, amellyel az alperesek birtokláshoz való jogát megvonta. Emellett az I. rendű felperes fenyegető hangvételű és tartalmú leveleket hagyott hátra. A felperes köztisztelőben álló személy a településén, ezt tanúvallomásokkal is igazolta, ahol nagy nyilvánosságot kapott a felek konfliktusa, kiváltva az emberek rosszállását, felháborodását is. A felperes többször „menekülni” kényszerült a házából, máshol kellett töltenie az éjszakát, mindez nyilvánvaló pszichés terheléssel is járt a számára, amely lelki sérelmet is okozott anélkül, hogy az a betegség szintjét elérné: ezt köztudomású tényként kezelte a törvényszék, azt a felperesnek bizonyítania sem volt szükséges, így tehát elfogadta azt a tényállítást, hogy megaláztatva érezte magát és hónapokig félelemben élt az alperesek magatartásának következtében (az I. rendű alperes fenyegető hangvételű leveleket is írt), hiszen a saját fiai követték el a betöréseket, amely több hónapig ismétlődő jelleggel eltartott, az ügy pedig helyben nagy nyilvánosságot kapott. A sérelemdíj mértékének meghatározásakor a jogintézmény büntető funkciójára is figyelemmel kellett lennie, amit azért értékelt nagyobb nyomatékka, mert az alperesek büntetőjogi felelősségre vonása elmaradt. Az alkalmanként meghatározott 150 000 Ft sérelemdíjat pedig nem találta eltúlzottnak, hiszen az a bírói gyakorlat minimumszintjéhez közeli összeget jelent. Mivel 3 esetben az alperesek együtt követték el a jogsértést, a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdésén keresztül alkalmazandó 6:524. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte alkalmanként 150 000 Ft, összesen 450 000 Ft megfizetésére az alpereseket, míg az I. rendű alperes a fennmaradó 8 betörést egyedül követte el, így neki 8x150 000 Ft, összesen 1 200 000 Ft sérelemdíjat kell fizetnie.

[13] A késedelmi kamatról a Ptk. 6:48. §-a és a felperes nem vitatott nyilatkozata alapján határozott.

[14] Pervesztes felekként az alpereseket kötelezte a felperes (megbízási szerződésen alapuló) ügyvédi munkadíjból álló perköltségének és a meg nem fizetett illeték viselésére azzal, hogy célszerű pertársak voltak a Pp. 37. §-ának b) pontja szerint, ezért a perköltséget az érdekeltségük arányában (73-27%) viselik a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján.

[15] Az alperesek a fellebbezésben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását. Kérték az elsőfokú bíróság eljárása szabályszerűségének és az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségének felülbírálatát. Hivatkozásuk szerint a jogerős ítélet értékelését ki kell egészíteni azzal, hogy a felperes távoltartási kérelmet terjesztett elő a S. Járásbíróságon, amelyet az elsőfokú bíróság a 4.Pk.50.0./2020/20/I. számú végzésével elutasított, az azzal szemben előterjesztett felperesi fellebbezést pedig a Miskolci Törvényszék utasította el. E döntés jogerős lett, ezért a jogerős ítélet meghozataláig okkal gondolhatták, hogy semmiféle jogsértést nem követnek el, nem járnak el felróhatóan a perbeli ingatlanba történő belépéssel és nem is követtek el, így a felperes személyiségi jogait sem sértették meg, hiszen addig nem volt tiltott az ingatlanba történő belépés, márpedig valamennyi, a felperes által kifogásolt cselekmény ezt megelőzően történt. A felperes „nem engedése” sem írhatta felül, hogy elutasították a távoltartási kérelmét, ezért nem kellett birtokvédelmet kérniük. Személyiségi jogsértés hiányában jogszabályba ütközik az elsőfokú ítélet elégtételadásra kötelező része is. A sérelemdíj vonatkozásában pedig, még ha a felperes tudott is volna személyiségi jogsértést bizonyítani, a BDT2018. 3821. számon közzétett döntés értelmében ez önmagában nem vonta volna maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát, mert a nem vagyoni sérelem bekövetkezése feltétele a sérelemdíjnak. A Szegedi Ítéltábla Pf.20.4./2022/3. számú határozata szerint is a sérelemdíj nem automatikus jogkövetkezmény, a bagatell sérelmeket nem kompenzálhatja. Ezért annak eldöntésekor, hogy a bíróság megítélhet-e sérelemdíjat, azt mérlegeli, hogy a megjelölt nem vagyoni sérelem (immateriális hátrány) a köztudomás szerint elfogadható-e bizonyítottan, egyúttal olyan mértékűnek, ami már pénzbeli kompenzálást igényel. Az ÍH 2022. 81. számon közzétett, a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.0./2022/4. számú határozata is rögzíti, hogy a sérelemdíj alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges a személyiséget ért nem vagyoni sérelem, amely hátrányos testi vagy lelki változásokban, illetve a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezet személyiségre gyakorolt hátrányos hatásában állhat. Nem áll azonban rendelkezésre szakvélemény, amely a nem vagyoni, lelki sérelem bekövetkezését alátámasztaná, amelyet köztudomású tényként sem lehetett volna elfogadni, mivel ez szakkérdésnek minősül. Az elsőfokú ítéletben megítélt sérelemdíj összege pedig – a vonatkozó bírói gyakorlatot alapul véve – teljességgel eltúlzott, az elsőfokú bíróság gyakorlatilag a büntetőbíróság szerepét kívánta átvenni és őket pénzbüntetésben részesíteni.

[16] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltségben marasztalását. Az elsőfokú ítélet indokai mellett utalt arra is, hogy az alperesek semmilyen megsértett eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályhelyet nem jelöltek meg a fellebbezésben. A távoltartást illetően előadta, hogy az alperesek nem beléptek az ingatlanba, hanem betörték és fenyegették az életét, testi épségét (az I. rendű alperes fenyegető leveleket is hátrahagyott). A perben nem vitatták, hogy jogellenesen mentek be, ezért érthetetlen a fellebbezésében tett előadásuk. A felperesi távoltartási kérelmet pedig „a rendőrségi helyszíni szemle irat hiánya miatt” utasították el, amellyel szemben a keresetlevél mellékleteként csatolta a rendőri jelentéseket, amelyek részletesen leírják az alperesek magatartását. A távoltartási kérelem elutasítása egyébként sem jelentette, hogy az alperesek a felperes magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiség

jogait megsérthették volna a felperes önkényes, indokolatlan és szükségtelen zavarásával, úgy hogy az alperesek nagyon jól tudták, hogy a felperes önkényesnek tekintette a behatolásait. Ő pedig az első betörés alapján indított birtokvédelmi eljárást az alperesekkel szemben, de később az I. rendű alperes is terjesztett elő birtokvédelmet vele szemben: a jegyző mindkét birtokvédelmi kérelmet elutasította, azonban csak ő terjesztett elő keresetet, amelyen a jogerős ítélet alapul. Az alperesek tehát ismerték a birtokvédelmi ügyet, és nyilvánvalóan rosszhiszeműen és erőszakosan még további 10 alkalommal betörték hozzá. E magatartásuk és eljárásuk nyilvánvalóan a felperes zavarására, pszichés megfélemlítésére is irányult, amit alátámasztanak az I. rendű alperes kézzel írt megfélemlítő levelei is. A BDT2018. 3821. számú jogeset és a Szegedi Ítéltábla hivatkozott döntései pedig az eltérő tényállásuk miatt érdektelenek.

[17] Az ítéltábla tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján, és azt megalapozatlannak találta.

[18] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítélet azzal összefüggő rendelkezését, hogy az I. rendű alperes – a tökefizetési kötelezettségtől eltérően – nem köteles egyetemlegesen viselni a II. rendű alperes terhére megállapított perköltséget (amelyet azonban az ítéltáblának hivatalból kellett korrigálnia a meg nem fizetett illeték esetében).

[19] Az elsőfokú bíróság – a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait is figyelembe véve – feltárta az ügy érdemi eldöntéséhez szükséges tényállást, és helytállóan következtetett a kereset megalapozottságára. Döntésének indokaival – az illetékfizetési kötelezettséget ide nem értve – az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett, ezért azok szükségtelen megismétlése nélkül csak a fellebbezésben foglaltak miatt tér ki az alábbiakra.

[20] Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az általuk hivatkozott távoltartási ügyben hozott döntés befolyásolja a jogerős ítélet abban is jelentkező hatását, hogy már 2020. január 8-án is tilos önhatalommal jutottak be az ingatlanba. Amellett, hogy maguk sem állították a fellebbezésben, hogy ne a jogerős ítélet rendelkezne az ítélt dolog elsőfokú bíróság által is hivatkozott hatásaival, a Pp. 360. §-ának (1) bekezdése az alábbiakról rendelkezik. A keresettel és az ellenkövetelés fennállta tekintetében érdemben elbírált beszámítással érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék. A jogerős ítélet pedig elbírált az ingatlan birtoklására és használatára vonatkozó jogot a perbeli időszak egészére, mégpedig a felperes javára, amelyhez képest az alperesek magatartása jogellenes volt. Ez pedig – a személyiségi jogsértés önálló kötelemkeletkeztető tényként [Ptk. 6:2. §-ának (1) bekezdése] való értékelése miatt – azt jelenti, hogy a birtokláshoz és használatához való joga alapján a felperest védelem illetve meg azzal összefüggésben, hogy a magánlakáshoz való joga keretein belül is szabadon érvényesítse a személyiségét, és abban őt az – ezt korlátozó joggal nem rendelkező – alperesek ne gátolják [Ptk. 2:42. §-ának (1) bekezdése].

[21] Ezt pedig nem befolyásolja a fellebbezésben hivatkozott távoltartási ügyben hozott végzés tartalma. Eleve az alperesek be sem csatolták e határozatot, de annak az emiatt

nem is ellenőrizhető tartalmára maguk sem akként hivatkoztak a fellebbezésben, hogy anyagi jogerőhatással bírna a perbeli jogviszonyra, ekként pedig alkalmas lenne a jogerős ítéletben anyagi jogerőhatásának a gyengítésére. Az alperesek ezzel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy „okkal gondolhatták, hogy semmiféle jogsértést nem követtek el (...) hiszen nem volt számukra tiltott az ingatlanba való belépés”. Az elsőfokú bíróság pedig ezzel kapcsolatban is helytállóan hivatkozott arra, hogy amellet, hogy az alperesek ezen összefüggésben sem teheték vitássá a jogerős ítéletben foglaltakat, a felperes (a zár lecserélésével is) nyilvánvalóvá tette, hogy nem engedi meg a számukra az otthonául szolgáló ingatlan használatát.

[22] A Ptk. 2:43. §-ának b) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése. A bírói gyakorlat (és a jogirodalom) szerint a jelen perben érintett személyiségi jogok megsértését akkor lehet megállapítani, amennyiben a magánlakás megsértése, illetőleg a magánéletbe való beavatkozás önkényes, indokolatlan és szükségtelen; általában akkor kell önkényesnek tekinteni a beavatkozást, ha az az érintett akaratával, szándékával kifejezetten ellentétes, illetve arról az érintettnek nincs tudomása, és a beavatkozást a gondosan mérlegelt körülmények sem indokolják (pl. Kúria Pfv.VI.20.751/2023/6. számú részítélete). E körülmények mikénti elbírálását pedig a jogerős ítélet rögzíti, mint ahogy a felperes is – már a jogsértést megelőzően – egyértelműen felismerhetővé tette azon akaratát, hogy nem kívánja az alperesek beavatkozását a magánéletébe, és belépésüket a magánlakásába. Ezért a felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az alperesek megsértették az állított személyiségi jogait.

[23] A felperes személyiségi jogainak megsértése esetére pedig az alperesek sem vitatták a fellebbezésükben, hogy helye volt az elsőfokú bíróság által alkalmazott felróhatóságtól független szankcióknak (megállapítás és elégtétel adása) a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontjai alapján.

[24] Az alperesek alaptalanul támadták a sérelemdíjban való marasztalásukat is. Bár elviekben helytállóan hivatkoztak arra a bírói gyakorlat alapján, hogy bagatell sérelmek esetében nincs helye a sérelemdíj alkalmazásának, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a felperes sérelmei közel sem tekinthetők bagatellnak. A fellebbezésben maguk sem tették vitássá, hogy kirívó számban (összesen 11 alkalommal) sértették meg a felperes személyiségi jogait, többször a felperes egyidejű fenyegetésével, aki mindezek hatására (és 83 éves létére) többször is kénytelen volt menekülni az otthonául szolgáló ingatlanból, mint ahogy azt sem, hogy a szándékos jogsértésük nem minősül „enyhébbnek”, és a felperesen kívül a környezetére is (az egész településre) jelentős hatással volt [Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése].

[25] Arra pedig alaptalanul utaltak, hogy szakértői vélemény hiányában – a köztudomás alapján – nem fogadhatóak el a felperes lelki jellegű sérelmei. A bírói gyakorlat alapján ugyanis (pl. Kúria Pfv.III.21.585/2018/14. számú ítélete) a lelki trauma meglete valóban szakkérdés lehet, mégpedig abban az esetben, amikor a károsult a káreseménnyel okozati összefüggésben betegség szintjét elérő pszichés károsodást állít. A perbeli esetben azonban a felperes ilyet nem állított, így nem volt szükséges szakértői bizonyítás a perben, tehát nem sérült a Pp. 300. §-ának (1) bekezdése. Az elsőfokú bíróság pedig helytállóan értékelte köztudomású immateriális sérelemként [a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése alapján

külön bizonyításra nem szoruló hátrányként], hogy ha valakit több, mint 1 évig, ezalatt 11 alkalommal, közte többször az éjszaka során, (dolog elleni) erőszakkal és fenyegetve sértenek meg a magánlakásában és a magánéletét illetően, amelynek hatására többször menekülni is kénytelen az otthonából, az jelentős (de külön bizonyítás hiányában a betegség szintjét el nem érő) pszichés terhet jelent, az ezzel szükségszerűen együttjáró megalázottság és bizonytalanság megélésének folyamatos kényszerével.

[26] Az alperesek továbbá az ítéltábla előtt ismeretlen bírói gyakorlatra „hivatkozással” csak állították, hogy a sérelemdíj összege eltúlzott volt, amelynek kapcsán az ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében a Pp. 342. §-ának (1) bekezdése szerinti, azaz a kereseti kérelem szabta korlátok mellett hozta meg a döntését, ennek részeként helytállóan utalva arra is, hogy az egyes jogsértésekre „számított” 150 000 Ft sérelemdíj a bírói gyakorlatban jelentkező minimumhoz közelít.

[27] Az alperesek annyiban helytállóan utaltak a sérelemdíj büntető funkciójára, hogy a sérelemdíj nem a jogsértő „megbüntetésére”, hanem a sértett életvitelében, személyiségének kibontakoztatásában elszenvedett hátrányoknak, a sértett társasági kapcsolatrendszerében és társadalmi presztízsében bekövetkezett töréseknek, valamint a sértett belső (lelki) egyensúlyában beállott kedvezőtlen változásoknak a kiegyenlítésére, kompenzálására szolgál, amelyhez képest – másodlagosan – rendelkezik represszív funkcióval is. Ezt is figyelembe véve az ítéltábla annyiban pontosította az elsőfokú ítélet indokolását, hogy polgári perben (annak a Pp. preambulumban rögzített céljait is figyelembe véve) nyilvánvalóan nem vonható le arra vonatkozó következtetés, hogy sor kerülhetett, illetőleg szükséges lett volna-e az alperesek büntetőjogi felelősségre vonására is, ezért az, hogy az alpereseket nem vonták büntetőjogi felelősségre, nem lehet szempont a sérelemdíj mértékének meghatározásánál, azonban az elsőfokú bíróság ennek hiányában is a Ptk. 2:52. §-a (3) bekezdésének és a bírói gyakorlatnak megfelelőan összegen rendelkezett az alperesek marasztalásáról.

[28] Az ítéltábla ezért helybenhagyta az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[29] A Pp. 383. §-ának (6) bekezdése alapján azonban hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen (következtelenül) rendelkezett a meg nem fizetett illeték viseléséről. Az I. rendű alperes ugyanis nemcsak az általa önállóan fizetendő 1 200 000 Ft, hanem a II. rendű alperessel egyetemlegesen fizetendő 450 000 Ft sérelemdíj vonatkozásában is pervesztesnek minősül, azaz a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése szerinti perbeli érdekeltisége (mivel mind a 11 jogsértés vonatkozásában jogsértőnek minősül) 100% azzal, hogy abból 27% erejéig (miként a tőkére vonatkozó marasztalás is rendelkezik) egyetemlegesen felel a II. rendű alperessel. Az ítéltábla ezért a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét, és figyelemmel a Pp. 102. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra az I. rendű alperest a kereseti illeték 100%-ának (99 000 Ft) megfizetésére kötelezte azzal, hogy abból 27% erejéig (26 730 Ft) a kötelezettsége egyetemleges a II. rendű alperesével.

[30] Az alperesek a másodfokú eljárás során is pervesztesek lettek, ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján – a 87. § (2) bekezdése szerinti érdekeltségük (100, illetőleg 27%) arányában – viselni kötelesek a felperes megbízási szerződésben kikötött ügyvédi

munkadíjból álló másodfokú perköltségét. Az ítéltábla ennek az összegét a fellebbezési ellenkérelemhez mellékelt megbízási szerződésben kikötött 200 000 Ft + 54 000 Ft áfa összegben határozta meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja és 5. §-ának (2) bekezdése alapján.

[31] Az alperesek ugyanezen arányban és ugyancsak a Pp. 83. §-ának (1), 87. §-ának (2), illetőleg 102. §-ának (1) bekezdései alapján kötelesek viselni a perben fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján feljegyzett fellebbezési illetéket. Az ennek megfizetésére vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. §-ának (4) bekezdésén, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdésein alapul.

Debrecen, 2025. július 10.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró